

Kedves Testvérek!

Jézus hazament Názáretbe, a szűkebb világába, az otthonos környezetébe. Ott történnek ezek az események. Ahogy halljuk a történet befejezését, hogy Jézus maga is csodálkozik az ő hitetlenségükön. Milyen érdekes azért az emberi természet. Amikor ilyen fölhanggal kezdünk el beszélni a mai történet alapján, a názáretiekről, akkor szinte teljes pontossággal megismételjük azt, amit a názáretiek csináltak Jézussal. Mondjuk a különbség csak az, hogy kétezer évvel ezelőtt úgy elámultak, megdöbbenek, és aztán megbotránkoztak. Amikor halljuk az ő történetüket, és mi is elámulunk, megrendülünk ettől, megbotránkozunk, és jól kibeszéljük őket. Hajlamosak lennénk ugyanazt csinálni, amivel kapcsolatban ékesszólóan tudnánk mondani: „Hát, ezek a názáretiek!”

Nem tudom, föltűnt-e nektek, hogy majdnem ugyanaz történik egyébként a názáretiekkel, mondjuk ott, a zsinagógában lévőekkel, meg Jézussal. Azt mondja a szent író, a názáretiek úgy elámultak, úgy megdöbbenek, majd két mondattal később: „Szóval, aztán megbotránkoztak benne.” Jézussal összefüggésben pedig mi hangzik el? Jézus maga is elcsodálkozott a hitetlenségükön. Csak úgy elárulom nektek, több fordítást megnéztem, a legtöbb fordításban egyébként ugyanaz a szó szerepel a názáretiek magatartására, vagy belső kifejezésére, mint Jézuséra. Ezért érdemes volna így fordítani, hogy a názáretiek megdöbbenek, elcsodálkoznak, aztán majd botránkoznak, Jézus pedig elcsodálkozik ezeknek az embereknek a hitetlenségén.

Értjük-e, hogy tulajdonképpen a názáretiek miért nem hisznek Jézusban? Lehetséges az, hogy a megdöbbenés, a csodálkozás, mondjuk az elámulás egy megbotránkozás irányába visz, de menjünk másik irányba is. Jöjjön a csodálkozás, a meglepetés, és az a gyermeki kíváncsiság és vágy, hogy megértsük. Mi történik a názáretiek hitével. Ez tulajdonképpen két teljesen különböző irány, de mintha lenne egy közös gyökér, ez az ámulat, a meglepődés. Aztán ez elmegy a botránkozás felé, mi pedig menjünk el inkább a vágy felé, a kíváncsiság felé. Nekik, megvan a képük Jézusról. Ahhoz, hogy ők ezen változtassanak, ahhoz az ösztönös emberi természetükkel bizonyos szempontból szembe kellene haladniuk. Miért is?

Az első, hogy a megszokott biztonságos út. Megszoktuk, hogy ő Jézus az ács, már a biztonságérzet elvesztését? Nekünk már van egy képünk Jézusról. Tehát a megszokott biztonságos. Hogy szoktuk mondani? „Járt utat a járatlanért el ne hagyj!”

Mi a második emberi ösztönös természetnek a leírása? Azt jelenti: A jót őrizd meg és becsüld, a rossztól meg szabadulj! Mikor valakinek már van egy képe Jézusról: „De hát ez helyes, hát itt vannak a rokonai, hát tudom, hogy így van, találkoztam az édesanyjával, együtt szoktunk vásárolni a piacon.” Miért kéne neki megkérdőjelezni azt, hogy ő tudja, hogy ki Jézus? Az ember attól szabaduljon meg, ami nem helyes.

Aztán a harmadik, mikor fölszólít az élet bennünket, ad egy lehetőséget a változásra. Valamit másképp kell látnunk, másképp értenünk, esetleg nyilván elmélyültebben. Akkor közbeszól a harmadik ösztönös működésünk, ez pedig az, ha ki akarnak billenteni bennünket az egyensúlyunkból, a megszokottból, a rutinosból – mit csinálunk? A régi egyensúlyunkat akarjuk, nem egyszerűen csak egyensúlyba szeretnénk kerülni, a régi egyensúlyunkat keressük. Kétségkívül itt vannak a názáretiek, kibillentek, megdöbbenek, meglepődtek, majd visszataláltak a régi egyensúlyhoz. Az agyunk utálja a bizonytalant. Ha nem pontosan tudjuk, hogy ki Jézus, majd mi valahogyan a fantáziánkkal, a hiedelmeinkkel, gondolatainkkal kipótoljuk, az a biztos.

Amikor mélyebben megérthetnénk megérteni, hogy ki Jézus, elmélyülhetne, fejlődhetne a hitünk. Az ösztönös emberi természetünk – beleértve az értünk dolgozó agyunkat is – tulajdonképpen szinte mindent elkövet, hogy ez ne történjen meg. Értünk dolgozik, de egy nagyon elemi, ösztönös, szinte biológiai szinten, hogy visszataláljunk a régi egyensúlyhoz. Amit eddig helyesnek tartottunk, akkor a járt utat a járatlanért el ne hagyj, hogy a megszokott biztonságos, és nincs fejlődés, és nincs növekedés, és nincs elmélyülés, és ez mind kimarad.

Amikor a názáretiek, hallják a híreket; a betegek gyógyulnak, halottak támadnak föl. A múlt vasárnapi evangélium ad hírt, Jézus föltámasztja a halálból a kicsi lányt, meggyógyul a

vérfolyásban szenvedő asszony, majd Jézus hazamegy Názáretbe. Most hallották, pontosan úgy történt. És melyik irányba mennek el? A botránkozás felé. Miért? Hogy megőrizhessék a régi egyensúlyukat, és el ne veszítsék a biztonságérzetüket. Hiszen mit mond a szent író? Jézus elcsodálkozott a hitelenségükön. Akkor érdemes volna most megnézni, hogyha az ösztönös emberi természet nem föltétlenül segíti a hit növekedését vagy elmélyülését. Sőt, annyira szeretne bennünket megőrizni a tévedéseinkben is, a hiedelmeinkben is, meg az éppen meglévő állapotainkban. Az akadályt is jelenthet. Akkor hogyan beszélhetnénk arról a hitről, ami az emberi léleknek az Isten felé való növekedését is magába foglalja.

„Közel lenni Jézushoz.” Valahogy ez a vágyunk? Közel lenni, és még közelebb, és még közelebb, egész közel lenni Jézushoz. De most az derült ki, hogy a názáretiek a többséghez képest közelebb voltak Jézushoz. Mert közelebb voltak hozzá, ez önmagában nem segített nekik, hanem inkább azt mondhatnánk, hogy mert közel voltak ugyan Jézushoz, de ez a közelség torzította a képüket, amit és ahogyan Jézusról láttak. Ez nagyon megdöbbenő lehet számunkra. Nem tudom, érzékelhető-e a párhuzam köztünk, és a názáretiek között?

Tehát ez a következő gondolat így szól, hogy éppenséggel ha valakihez nagyon közel vagyok, és a szó legjobb értelmében nem tudok rálátni és magunkra látni, és magamra is látni, az nem egyszer olyan torzzá tudja tenni a képet. „Én közel vagyok hozzá, én jól látom, nekem ne magyarázzon senki, mert én együtt játszottam vele, na! Úgyhogy engem ne oktasson ki senki! Én tudom, ki.” Azért, mert mi azt mondjuk, hogy közel vagyunk Jézushoz, ez egyáltalán nem biztosítéka annak, hogy Őt pontosan látjuk. Csak azt jelenti, hogy bizonyos részleteket biztos, hogy nagyon jól látunk, ezt jelenti. Ahogy megyünk közelebb egymáshoz, kétségkívül bizonyos részletek nagyon pontosan láthatók, mások meg lehet, hogy éppen elvesznek.

Ha még pontosabban akarnám mondani, nem is az a nehézség, hogy közel vagyunk Jézushoz, és ez sokszor a tisztánlátásunkat akadályozza, akármilyen furcsán is hangzik. Ebben a történetben a názáretiek azt gondolják, hogy közel vannak Jézushoz, ezért ők tudják, hogy ki, és ők helyesen hisznek. Azt lehetne inkább mondani, hogy a názáretiek nem Jézushoz vannak közel, hanem a saját hiedelmeikhez. A názáretiek nagyon közel vannak a saját véleményükhöz, álláspontjukhoz, hiedelmeikhez, meggyőződésükhöz, szűkös tapasztalataikhoz, és élményeikhez. A názáretiek ehhez vannak nagyon közel. És miközben – mondjuk így – a saját hiedelmeikhez vannak nagyon közel, ez akadályozza meg őket, hogy lássák, hogy Jézus egészen pontosan ki is.

Hívóként is mit szoktunk gondolni a hitről? Hogy a hit arra jó, az ember mikor elbizonytalanodik, Isten megerősít bennünket. Mikor a talajt kezdjük elveszteni a lábunk alól, akkor a Szentlélek jön, és máris megerősít bennünket. Ugye, ilyen képzeink vannak az erős hitről? Nem véletlen, hogy ez jut eszünkbe, mert ez van közel: sziklaszilárd hit. És még a szentírás is eszünkbe jut. Ez a sziklaszilárd, kemény hit, rendíthetetlen.

Akkor most egy történettel szeretném befejezni, ami után már semmit nem akarok mondani. Nemes Ödön jezsuita atya meséli, aki elment Anthony de Mello jezsuitának egy lelkigyakorlatára Indiába. Ültek ott egy kis csoportban. Nem kritizálta őket, meg nem ítélkezett fölöttük, meg bántotta őket. Egy apáca az apácatársai között. Anthony de Mello ránézett, és mondott neki egy mondatot, de csak egyet. Erre ez a nővér elkezdett zokogni úgy, hogy nem bírt ott maradni a csoportban. Tehát a talaj kicsúszott a lába alól. Föllállt, szó nélkül, zokogva elszaladt. Első emeleten voltak kis szobácskák, fölszaladt oda. Nővértársai megbotránkoztak. Néztek csúnyán Anthony de Mello-ra: „Mit csinál ez a pap a mi nővértársunkkal?” Sértetten fölláltak, fölmentek, hogy ők megvigasztalják az ő nővértársukat. Bekopogtak hozzá, és kinyitotta a nővér (az ajtót), de zokogott még. Azt mondja: „Mit akartok? – Jöttünk, mert csúnyán bánt veled, hogy csak úgy odaszólt, és jöttünk, hogy megvigasztaljunk, hogy megerősítsünk téged.” Mire a nővér a következőt mondta: „Azonnal menjetek el innen! Évtizedek óta erre a pillanatra várok.” Te is vársz rá? Amen.